

SAR AS AVD SANDNESSJØEN
Postboks 83
4098 TANANGER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Camilla Risa Haugstad, 75547890

Inspeksjonsrapport - Tilsyn - SAR AS - Helgelandsbase Horvnes - Alstahaug

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos SAR AS avd. Sandnessjøen den 23. april 2024 (virksomhetsnummer: 999516394). Rapporten er revidert, ettersom vi mottok merknader til den opprinnelige inspeksjonsrapporten datert 16. mai 2024. Se oversendelsesbrev for rapporten for våre kommentarer til virksomhetens merknader. Denne rapporten er å anse som endelig.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten lagrer farlig avfall på IBC med risiko for avrenning mot avløp og mangler eget merket område for lagring av farlig avfall med ukjent innhold.
- Avvik 2: Virksomheten kan ikke dokumentere skriftlig at de har vurdert sin miljømessige påvirkning av utslipp av prioriterte stoffer til vann.
- Avvik 3: Virksomheten mangler en rutine for drenering av regnvann i ringmur som er tilpasset tankanlegget på Helgelandsbase Horvnes.
- Avvik 4: Virksomheten har lagret farlig avfall lengre enn 12 måneder.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

SAR AS avd. Sandnessjøen må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen **1. juli 2024**.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomhetens driftsrutine for løpende kontroll med tankanlegget bør være en integrert del av virksomhetens internkontroll.
- Anmerkning 2: Risikovurderingen for truckkjøring i farlig avfallshallen bør også omfatte risikomomenter for ytre miljø.
- Anmerkning 3: Virksomheten bør vurdere hvordan oljeutskillerens funksjonalitet påvirkes av vaskemidler brukt i forbindelse med vasking av kjøretøy i vaskehallen.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

SAR AS avd. Sandnessjøen må betale et gebyr på 31 200 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post eller som sikker melding

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no ved Camilla Risa Haugstad eller som sikker melding via <https://skjema.no/SF/melding>. Merk svaret med saksnummer 2005/4034.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten lagrer farlig avfall på IBC med risiko for avrenning mot avløp og mangler eget merket område for lagring av farlig avfall med ukjent innhold

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra SAR AS avd Sandnessjøen (Tillatelsen), sist endret 25.03.2020. Vilkår 3.2.4.

Beskrivelse av krav

Tillatelsens vilkår 3.2.4 krever at farlig avfall skal lagres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Videre kreves det også at farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet stod det fem IBC-er i vaskehallen. Disse inneholdt forurenset vaskevann fra rengjøring av andre IBC-er for lagring av flytende farlig avfall. Det forurensete vaskevannet må ansees som farlig avfall da det kommer fra vasking av tanker som har inneholdt farlig avfall. Fire av disse IBC-ene var fulle, og flere av disse var plassert slik at det ved uhell kunne oppstå hull i tankene. Helningen i gulvet er slik at det forurensete vaskevannet da vil dreneres enten mot sluk i gulvet i vaskehallen eller ut fra vaskehallen. Sluk i vaskehall og ute på området vil videre føre det forurensete vaskevannet via oljeutskiller og til endelig utslipp i sjø.

Dere forklarte at det vanligvis ikke står mer enn to IBC-er der, men at dere nylig hadde rengjort mange skitne IBC-er. IBC-ene lagres her i påvente av frakt ned til tankanlegget, men denne midlertidige lagringen var ikke risikovurdert i virksomhetens miljørisikovurdering. Ved lagring av såpass store volumer er det en betydelig risiko for utilsiktet utslipp via oljeutskilleren ved uhell på anlegget.

Figur 1: Viser midlertidig lagring av IBC-tanker med forurenset vaskevann.

Inne i hallen for mellomlagring av farlig avfall i stykkgoods og på bulk, var det ikke avsatt et eget merket område for mellomlagring av farlig avfall med ukjent innhold. Det ble beskrevet at det stod litt rundt omkring alt etter hvor det var ledig plass. Det er vår vurdering at det bør være en fast plass hvor ukjent farlig avfall lagres i påvente av prøvetaking, og iht. tillatelsen skal alt farlig avfall være merket ved lagring. Merkingen vil forhindre at ulike farlig avfallstyper lagres sammen, med risiko for brann, eksplosjon eller dannelselse av farlige stoffer.

Avvik 2: Virksomheten kan ikke dokumentere skriftlig at de har vurdert sin miljømessige påvirkning av utslipp av prioriterte stoffer til vann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen, sist endret 25.03.2020. Vilkår 9.1, 9.2 og 12.1.

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsens vilkår 12.1 er utslipp av prioriterte miljøgifter kun tillatt dersom det uttrykkelig er regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen. Videre stiller tillatelsens vilkår 9.1 krav til at bedriften systematisk skal kartlegge virksomhetens utslipp. Utslippskontrollen skal kontrollere og dokumentere utslippene ved å gjennomføre målinger som er representativ for virksomhetens faktiske utslipp, jf. tillatelsens vilkår 9.2, og skal minst omfatte komponenter som er regulert gjennom tillatelsen. I tillatelsens vilkår 4.1 er det satt grenseverdi for olje for alle utslipp fra punktkilder.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet viste dere frem en skriftlig rutine som beskriver at det skal tas fire prøver årlig for å dokumentere utslippet av olje i prøvetakingskum etter oljeutskiller. Dere kunne imidlertid ikke vise til at dere har vurdert om avløpsvannet kan være forurenset med andre komponenter som har miljømessig betydning på anlegget. Her er det særlig viktig å vurdere hvorvidt virksomheten har utslipp av prioriterte stoffer, jf. Miljødirektoratets liste over prioriterte stoffer¹.

Avvik 3: Virksomheten mangler en rutine for drenering av regnvann i ringmur som er tilpasset tankanlegget på Helgelandsbase Horvnes

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om begrensnings av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall §§ 18-6 e og 18-8.

Beskrivelse av krav

Forurensningsforskriften § 18-6 e krever at det utfra miljørisikovurderingen for tankanlegget etableres rutiner og prosedyrer for å hindre forurensning ved normal drift av tankanlegget. Videre plikter virksomheten etter forurensningsforskriften § 18-8 til enhver tid å kunne dokumentere at kravene til kapittelet er oppfylt.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Ringmuren til tankanlegget skal fungere som et oppsamlingsarrangement ved lekkasje fra tankene. Dersom snø, is eller regnvann opptar deler av volumet i oppsamlingsarrangementet, er det fare for at innhold fra tankene kan renne over ringmuren og ut til omgivelsene ved en større lekkasje. Gjennom miljørisikovurderingen for tankanlegget har dere kartlagt at det er en risiko for at regnvann

¹ [Den norske prioritetslista for kjemikalier - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/tema/forurensning/forurensningsforskriften)

fyller opp ringmuren. Det er derfor viktig at virksomheten iverksetter en rutine for å kontrollere vannivået og fjerner oppsamlet regnvann i ringmuren regelmessig.

SAR AS har mange tankanlegg i sin virksomhet, og under inspeksjonen fikk vi se en felles driftsrutine for drenering av regnvann i ringmur for deres tankanlegg. Det viser seg at denne rutinen ikke er tilpasset anlegget på Horvnes, da det ikke er membranpumpe på dette anlegget. Rutinen skal sikre at regnvann dreneres fra tankanlegget og må beskrive de faktiske forhold for hvordan dette gjøres på Horvnes. Dere plikter til enhver tid å kunne dokumentere at kravene i forurensningsforskriften kapittel 18 er oppfylt. Dette innebærer blant annet at dere til enhver tid må kunne dokumentere en rutine for drenering av regnvann i ringmur på deres tankanlegg på Horvnes.

Avvik 4: Virksomheten har lagret farlig avfall lengre enn 12 måneder

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen, sist endret 25.03.2020. Vilkår 3.2.

Beskrivelse av krav

Tillatelsens vilkår 3.2 krever at farlig avfall ikke mellomlagres lengre enn 12 måneder på anlegget.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet kom det frem at virksomheten hadde en deklarasjon med farlig avfall som har vært lagret lenger enn 12 måneder på anlegget. Det forklares med at det grunnet gassutvikling har vært utfordrende å prøveta avfallet, og dermed har det ikke vært mulig å avklare videresending av avfallet. Vi registrerte også at det i 2023 hadde vært 4 dager der det var lagret mer flytende farlig avfall enn tillatelsens ramme (1.1). Begge disse tilfellene var avviksbehandlet i virksomhetens internkontrollsystem i forkant av tilsynet. Virksomheten har tidligere år også rapportert om farlig avfall som har vært lagret lengre enn 12 måneder, men da i et større omfang enn nå.

Kravet til maksimal lagringstid for farlig avfall kommer av at det ikke er ønskelig at farlig avfall mellomlagres over lang tid. Vi ønsker kort omløpstid slik at farlig avfall håndteres tilfredsstillende så hurtig som mulig, da det reduserer risikoen for forurensning fra mellomlagring av farlig avfall ved anlegget.

Vi har forståelse for at enkelte typer farlig avfall er utfordrende å få sendt videre, og vi ser at dere har etablert nye rutiner for å sikre at farlig avfall ikke lagres lenger enn 12 måneder på anlegget i fremtiden. Dette er forhold som er håndtert i tilbakemeldingen på egenkontrollrapporten, og vi forventer ingen ytterligere tilbakemelding på inspeksjonsrapporten for hvordan dere har rettet dette avviket.

Anmerkning 1: Virksomhetens driftsrutine for løpende kontroll med tankanlegget bør være en integrert del av virksomhetens internkontroll

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Det er etablert en sjekklister for kontroll av tankanlegget som gjennomføres hver 2. uke. Denne sjekklister finnes i et integrert program på pc-en nede ved tankanlegget. Vi mener denne sjekklister også bør inngå i virksomhetens allerede etablerte internkontroll slik at den er lettere tilgjengelig. Sjekklister bør også være beskrivende nok til at hvem som helst skal kunne gjennomføre den. Gjeldende sjekklister inneholdt mange forkortelser og koder som ikke vil være kjent for de som ikke normalt arbeider nede ved tankanlegget. Det er forhold som er særlig sårbart ved sykdom hos personell som betjener tankanlegget.

Anmerkning 2: Risikovurderingen for truckkjøring i farlig avfallshallen bør også omfatte risikomomenter for ytre miljø

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I risikovurderingen til virksomheten var truckkjøring nevnt som en risiko for helse og sikkerhet, men ikke for ytre miljø. Denne typen hendelse kan også påvirke ytre miljø, da påkjøring av beholder med flytende farlig avfall vil føre til søl på gulvet. Dette bør komme tydelig frem i risikovurderingen for truckkjøring i farlig avfallshallen.

Anmerkning 3: Virksomheten bør vurdere hvordan oljeutskillerens funksjonalitet påvirkes av vaskemidler brukt i forbindelse med vasking av kjøretøy i vaskehallen

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Oljeutskillerens funksjonalitet vil avhenge av innholdet i vannet, og det er kjent at ulike vaskemidler kan påvirke funksjonaliteten til oljeutskilleren ved at det skapes emulsjoner mellom oljen og såpen. Ved dannelse av emulsjon vil oljen ikke tas ut i oljeutskilleren, men passere videre til utslipp i sjøen. Vi mener virksomheten bør kontrollere vaskemidlene som brukes opp mot oljeutskillerens funksjonalitet for å sikre at oljeutskilleren fungerer etter hensikten.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at SAR AS avd. Sandnessjøen må betale et gebyr på 31 200 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 09.04.2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage på vedtak om gebyr

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av SAR AS avd. Sandnessjøen sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av en nasjonal tilsynsaksjon med anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall.

Fra Statsforvalteren deltok

- Camilla Risa Haugstad
- Ingrid Austerheim

Kontaktperson hos SAR AS avd. Sandnessjøen

- Svein Åge Sund

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende SAR AS avd. Sandnessjøen ble kontrollert under tilsynet:

- SAR – Helgelandsbase Horvnes

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til mottak og mellomlagring av farlig avfall:

- Utslipp til luft og vann
- Utslippskontroll/måleprogram
- Håndtering av avfall/farlig avfall og kjemikalier
- Internkontroll (med relevans for utslipp og avfall, spesielt risikovurderinger, rutinebeskrivelser og avvikshåndtering)

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for SAR AS avd. Sandnessjøen, sist endret 25.03.2020.

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Massebalanse

I deres egenkontrollrapportering har det i flere år vært forskjell i massebalansen for mottak og viderelevering av farlig avfall. Dette gjelder både avfall på tank og stykkgoods. Når det gjelder flytende farlig avfall på tank, har dere tidligere redegjort at avfallet ved setting i tank splittes, og dermed kan ha forskjellig avfallsstoffnummer inn og ut av anlegget. Det er også relativt store avvik på farlig avfall i stykkgoods, opptil flere tonn, som ikke inngår som flytende farlig avfall. Under tilsynet har dere forklart at dere arbeider med å få ned feilmarginen i massebalanse i egenkontrollrapporteringen, og at dere har etablert nye rutiner for veiing og kontrollveiing i løpet av året. Vi forventer at dette blir bedret til egenkontrollrapport for 2024 på stykkgoods.

Mottak av smittefarlig avfall

SAR AS avd. Sandnessjøen mottar noe smittefarlig avfall. Dette avfallet veies inn på anlegget, men sendes deretter videre til neste mottaksledd samme dag som det mottas på anlegget. Tillatelsens vilkår 1.1 spesifiserer at det ikke er lov å motta smittefarlig avfall på anlegget. Vi anser den beskrevne håndteringen av smittefarlig avfall som akseptabel, da det kun foregår veiing uten noen form for omemballering før avfallet sendes videre. Ved neste revidering av tillatelsen vil vi vurdere endring av eksisterende tillatelse på det punktet.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentleglova.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Camilla Risa Haugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ALSTAHAUG KOMMUNE

Strandgata 52

8800

SANDNESSJØEN